

EL BENEFICI MUSICAL
DE L'ÀNGEL CUSTODI
(O BENEFICI DE L'ORGUE)
EN EL SEU ORIGEN

Carme Sala i Giralt

No deixem que la llum del record i de la veritat s'esvaeixi entre les ombres del temps i de l'oblid. No deixem que les boires de la indiferència es converteixin en nuvolada impenetrable, i ens arrabassin retalls de la nostra Història.

Intentem, tanmateix, cercar la llum i dissipar les tenebres, per a recobrar del llunyà pretèrit, la totalitat o les restes d'epissodis autèntics i reals.

Aquesta vegada ens introduïrem en la coneixença de les veritables causes que conduïren a la implantació a Olot, del «Benefici de l'Àngel Custodi» vulgarment dit «Benefici de l'Orgue».

La seva trajectòria en els segles XVII i XVIII (com també part del XVI) ha quedat ben exposada en els treballs publicats pel distingit musicòleg gironí Francesc Civil i Castellvi, basats en les pròpies investigacions i en les dades que (segons el mateix Sr. Frances Civil) li proporcionà el competent historiador olotí, Josep Mª de Solà-Morales.

El primer dels treballs, fou publicat en la «2ª Assemblea d'Estudis sobre el comtat de Besalú -1973»»; l'altre en els «Annals 1977» del «Patronat d'Estudis Històrics d'Olot i Comarca». Mancava fixar el veritable punt de partida del Benefici, les incidències i personatges que posaren, virtualment, la primera pedra a una noble institució que per la seva essència i el seu contingut

cultural i religió honorava realment la vila dels nostres avantpassats i llurs governants.

Troblem la seva neixença al curs de l'any 1554, i a partir d'ell seguí una singladura constant en les següents centúries, fins a 1936 amb la figura del notable organista Mossèn Fèlix Farró, sacrificat injustament per la cega intolerància i incomprensió d'uns quants, pel que fa referència als més elementals drets de l'home, com són el lliure pensar, sentir i a les més íntimes creences.

Quan en data del 11 de juny de 1554, quedava establert oficialment a Olot, el «Benefici de l'Àngel Custodi» feia pocs anys que s'havien instal·lat els «grans orgues» (de més o menys registres) a les esglésies cristianes i inclús a les capelles i santuaris de la geografia catalana.

En referència a aquest instrument musical llegim a l'Enciclopèdia Espasa:

«El órgano salió de la Edad Media, constituido en instrumento completo, con el carácter y tipo que después había de conservar. Realmente el Órgano es el fruto de la Edad Media y de los países cristianos de Occidente».

Cinc anys abans de la fundació del Benefici, s'havia construït a Olot un orgue pel preu de 300 ducats (equivalents a 360 lliures barcelonines) per a l'Església Parroquial de Sant Esteve d'Olot, tal volta per substituir-ne un altre de factura més simple.

El contracte va estipular-se el dia 26 de novembre de 1549 entre la Universitat d'Olot i el mestre d'orgues i fuster, Lluís Ballí, natural del regne de França (Fornells) resident i habitant a Girona.

Un any més tard de la fundació del Benefici, el dia 27 d'abril de 1555, un altre mestre fuster i organer, Joan Dolça, resident a Olot i amb ascendència olotina, signà un contracte entre els honorables Cònsols i Consell de la vila d'Olot i els obrers de l'Església de la Verge del Tura per a la construcció d'un orgue de 5 registres i 6 pams d'ample pel preu de 90 lliures barcelonines (75 ducats). (Els contractes poden llegir-se als fulls del final).

Corria l'any 1554, i com d'altres de la mateixa centúria, va distingir-se per la sequetat del temps i la penúria de cereals de la comarca olotina. Era una

època que, si bé no sufriren l'estrall d'una guerra, sí que no poques calamitats es confabularen al llarg de la centúria. Em refereixo a les pestes, al bandolerisme, la defensa de les fronteres (del litoral i pirinenca) i l'angoixosa situació d'una climatologia adversa. I es en aquestes circumstàncies quan, a partir del dia 11 de juny de 1554, va posar-se en funcions el Benefici de l'Àngel Custodi; en un ambient de limitacions i sacrificis; mes, amb un elevat clima espiritual i de superació en el treball.

Fem notar en aquesta avinentesa -com per altra part quedarà confirmat en l'escriptura final- que el benefici musical de l'església de Sant Esteve era sufragat pel mateix poble, a través del Consell de la Universitat i per la Pia Almoïna del Pa Comú, institució benèfica-laica de la qual la Universitat era administradora.

Els honorables Cònsols i Consell de la Universitat d'aquell any 1554 donaren una magnífica prova de llur sensibilitat artística i religiosa, en iniciar una tasca i desbrossar un camí, dintre de l'àmbit de l'art musical.

En considerar des de la perspectiva actual, el llarg trajecte recorregut pel Benefici de l'Orgue, caldrà reconèixer i ressaltar conscientment, que una institució musical tan arrelada, no podia neixer per generació espontània, ni pel caprici o inspiració d'uns dirigents durant el curs d'una reunió periòdica del Consell, ja que la Universitat no era una entitat aïllada de la massa del poble, sinó la seva mateixa essència, la «caixa de ressonància» del seu sentir i de la seva voluntat sobirana, com ho fou un altre benefici musical, vinculat al Benefici de l'Orgue i creat en iniciar el segle XVIII. Em refereixo al de *Mestre de Capella o de Cant*. (Vaig tenir ocasió de publicar-ho en el setmanari «La Comarca d'Olot», el dia 3 de novembre de 1983, en motiu del Bicentenari de la mort del P. Antón Soler).

Malgrat el temps transcorregut, en evocar i resseguir els esdeveniments d'acord a les successives notícies que es desprenen d'alguns documents de l'Arxiu, podem actualitzar i reconstruir el procés d'una fundació en el seu origen. Així les primeres passes, que de manera formal i documentada marquen la neixença de la Institució musical, podem resseguir-les a partir de la lectura de les «Conclusions del Consell» del dia 27 de març de 1554. És com segueix:

«Dia 27 de març de 1554

Convocats i congregats en la Casa de la Almoïna del Pa Comú de la vila d'Olot, de llicència de Mn. Johan Morató, lloctinent del Magnífic Senyor Vicari de Camprodón en la vila i terme d'Olot, a só de trompeta, en primera emissió, per Jaume Constans pregoner públic, el honorable Johan Anglada, Jaume Cerdá, Johan Caritat, Vicens Puig, Johan Calsa, Johan Feixas, Esteva Çacoma, Esteva Maruinys, Miquel Masbarnat, Francisco Calvo, Matheu Closells, Francisco Aruga, Miquel Aruga Gaspar Ranovan, Jaume Camps, Johan Parrinet, Francisco Çacoma, Martiriá Campdedeu dits honorables Consuls, tots d'acord o la major part conclogueren i determinaren que vaiga Mn. Johan Anglada, Mossen Maheu Closells y Pere Clos, notari, a Gerona ab alguns capalans per haver Consell sobre lo «breu» ha tret de Roma per fundar un benefici per lo qui sonará los organs (o orga) y a los capalans, si son obligats a donar entrada a dit benefici o no, per part de dit «breu» y hagan Consell sobre les Ordinacions fahedores sobre la fundació de dit benefici y altras cosas necessaries, sobra aquel o si sera benefici o Conducta que es fassa conducta.

Testimonis: Lleonart Çacoma y Pere Brugats paraires de Olot.»

Possiblement a poques dates anteriors a l'expressada reunió del Consell, podria haver-n'hi una altra exposant la idea i els tràmits a realitzar per a la fundació del Benefici. El que sí podem afirmar, és que la primera gestió fou la súplica dirigida pels honorables Cònsols i Consell de la Universitat, al Sant Pare llavors regnant Juli III (1544 a 1555), per a la creació d'un benefici eclesiàstic, anometat «Benefici de l'Àngel Custodi» o «Benefici de l'Orgue».

La resposta vingué de Roma mitjançant un «Breu» de Sa Santetat (document escrit generalment en llatí i segellat amb el segell del Summe Pontífex.

Per l'acte de concessió fou comissionat, en nom de Juli III, el Cardenal Penitenciari.

Possiblement a poques dates anteriors a l'expressada reunió del Consell, podria haver-n'hi una altra exposant la idea i els tràmits a realitzar per a la fundació del Benefici. El que sí podem afirmar, és que la primera gestió fou la súplica dirigida pels honorables Cònsols i Consell de la Universitat, al Sant

Pare llavors regnant Juli III (1544 a 1555), per a la creació d'un benefici eclesiàstic, anomenat «Benefici de l'Àngel Custodi» o «Benefici de l'Orgue».

La resposta vingué de Roma mitjançant un «Breu» de Sa Santedat (document escrit generalment en llatí i segellat amb el segell del Summe Pontífex).

Per l'acte de concessió fou comissionat, en nom de Juli III, el Cardenal Penitenciari.

Enviats pel Consell de la Universitat i d'acord i llicència de Mn. Joan Morató, lloctinent del Senyor Vicari o Veguer de Camprodon, anaren a Girona entrevistar-se amb el Senyor Bisbe, Joan de Margarit, el cònsol en primer grau de la vila d'Olot, Joan Anglada i els notaris Mateu Closells i Joan Clos, amb alguns capellans, a fi de donar forma a la institució del Benefici.

El resultat de l'entrevista queda reflexat en el contingut del següent document (del notari Pere Pau Masbernat, escrit alguns anys més tard -11 abril de 1679)

«Ab acte rebut en poder de Miquel Riba pvera. y notari de Gerona, als 11 de juny de 1554, fonch feta una Concordia entre la Rnt. Comunitat de Preveres de la vila de Olot y los honorables Consols y Universitat de dita vila ab la qual los dits Consols y Universitat institueixen i fundaren, en l'Església Parroquial de dita, vila un perpetuu i eclesiàstic benefici sots invocació del Angel Custodi, lo patronatge del qual se reservaren dits Consols ab facultat que en tot cas de vocació, lo poguessin presentar a un prevere, hàbil i destre en sonar lo Orga, lo qual hagues de fer continua y personal en dita Iglesia, exercint lo ofici de organista, lo qual benefici aixit fundat y ab beneficiat obtenint aquell, admetre la Comunitat de Preveres, ab todas las distribucions y emoluments de dita Iglesia, com y segons los altres beneficis de aquella acostuma a rebre...»

En referir-se als tràmits portats a terme en aquella època, llegim en un document amb data de 1678, un recordatori (exposat amb articles) dels actes que acompanyaren a la fundació del benefici.

Dels molts articles de què consta el referit document, sols transcriuré els més significatius: (Grup: Sant Esteve «Llibre de l'Orga»).

«Primo: Posa que en dita parroquial de Sant Esteve de la vila de Olot, per autoritat y decret apostholic, es troba constituït y fundat un simple benefici de personal residència, sots invocació del Angel Custodi, en lo altar de les

animes del Purgatori, ab les degudes solemnitats, lo qual vulgarment se anomena lo benefici del Orga.

2º - Posa que a humil suplica dels magnífics Consols, Universitat y singulars de dita vila de Olot, se obtingue gracia y decret apstolic per a poder dits Consols y Universitat a llaor y gloria de Deu, instituir y fundar lo dit benefici en dita Iglesia, baix la consideració de que en aquella hi hagues un perpetu resident idóneo per a sonar lo Orga y en dita Iglesia pogues sustentarse y degues sonar aquell en totes les festivitats y hores canòniques, com se acostuma en la Iglesia de la Seu de Gerona y altrament, com mes llargament de dita gracia y indult apostolich, apar al cos del acte que baix se produirà y es ver.

3º - Posa que la dita gracia vingue exerquenda dirigina al Illm. y Revm. Bisbe o a son molt Rvt. Oficial y Visitador General, per a que autoritat apostolica, dones forma a la fundació del benefici ab los modos, carrechs, qualitats y condicions que a dita Universitat aparexeria y fossen conforme a equitat y justicia, segons la materia asubjecte, reservant lo patronatge a dits magnífics Consols per dita Universitat, com més llargament apar en dit Indult.

4º - Posa que obtinguda dita gracia y indult dits Mgs. Consols y Universitat, volgueren donar forma a la institució de dit benefici y fer que quell y per ell lo prevere o clergue que lo obtindria, fos admes en dita Comunitat y entre los demes residents de dita Iglesia y rebes les distribucions y obvenacions aixís de ploms en lo cor, com altrement conforme comunament era solit distribuïese, entre los Reverents preveres residents a aquella y es cert.

5º - Posa com sobre esta pretenció de dits Mgs. Consols, sesveritassen algunes dificultats entre ells y la dita Universitat de una part y de la Rvt. Comunitat de part altre y assen la una y altre part que dita Iglesia fos assistida per exaltació del Culto, de persona idonea per a sonar y que ab dit efecte sonar lo dit Orga, uns y altres convingueren que ab decret y autoritat de dit Senyor Bisbe o de son oficial y Vicari General y altrement, se fes conformament la institució de dit benefici y la admissió de aquell ab expressió dels carrechs que lo qui obtindria hauria de suportar y dels lucros y advenacions que per a subtenirse en dits carrechs hauria de rebre y fruir y del que dita Rnt. Comunitat se hauria de beneficiar per dita admissió, com tot resulta clarament de dit acte que se produira y es cert.

6º - Que així es conformitat del que se ha referit en lo precedent article y altrement dits magnífics Consols y Universitat de una part y dita Rnt. Comunitat de part altre, ab acte del 11 del mes de juny de 1554 rebut en poder del Rnt. Miquel Riba pvra. y per autoritat apostólica, notari regint la escrivania en dita

ciutat de Gerona, feren acte en forma de transaccio y concordia ab decret y autoritat del Illm. Bisbe de Gerona en virtut de dita comissio apostolica y altrement, ab acte de visita que aleshores celebrava en dita Iglesia de Sant Esteve de dita vila de Olot, donaren forma a la fundació, dotació y admissió de dit benefici en dita Iglesia, ab carrech que lo obtenint aquella hauria de suportar y els lucros y obventions que hauria de rebre en lo molt y forma mes llargament expressats en dit acte que se exhibeix.»

Si no ha estat possible, de moment, trobar el text complert del conveni redactat el dia 11 de juny de 1554, entre els honorables Cònsols, Universitat i la Rvda. Comunitat de preveres de la vila d'Olot, almenys disposem de les notes posades al marge de l'esmentada *Concòrdia*, en les quals ressalten els principals conceptes del contingut.

A. M. Grup «Documents interessants per a la Història d'Olot» nº II. ,

«En la margenada de dita Institució se troban les Notas següents, quals mes llargament se veuhen en la dita Institució y éstas son del thenor següent:

*Bisbe de visita y V. Gl. del Sr. Bisbe de Gerona y son Visitador ----
Aquestas Butllas son de part en Pergamí en lo Arxiu -----
Vila de Olot a sos gastos fer edificar lo Orga de Sant Esteve -----
Petició dels Consols de Olot a Sa Santedad -----
Concessió del Cardenal Penitenciari en Nom de Sa Santedad ----
Institució de un Benefici Eclesiastich, en la Iglesia de Olot, sots
invocació del Angel Custodi -----
Obtenint aquell diga dos missas com los Consols ordenaran -----
Y haze a tocar lo Orga en la manera que en la Iglesia de Gerona
Dot del Benefici -----
Entrada en la residencia de la dita Iglesia -----
Patronat de dit benefici sia dels Consols -----
Los Consols poden fer estatuts y ordenacions per lo bon regimen
del dit Benefici -----
Plet se esperava mourer entre la Universitat de Olot y Comunitat
de Preveres sobre ditas Butllas y Institució del dit Benefici -----
Concordia entre ditas parts de la manera següent en la marge-*

nada de dita concordia posada dita Institució se troban las notas
següents -----

Consols y Concell de Olot instituïxen un benefici perpetuo -----

Sots invocació del Angel Custodi -----

La Iglesia de Sant Esteve en lo Altar de las Animas fins hi haya fet
altre Altar -----

Que no el puga obtenir sino Persona habil per sonar los Organs

Beneficiat entrevinga en tots los Oficis se celebreran en la Iglesia

Sonant lo Orga dia hagut per present -----

Celebra cada setmana dos Missas per la prosperitat de la Vila ----

Una a coneguda de la Comunitat -----

Altre dels Consols y Concell -----

Beneficiat haje de sonar la Orga de St. Esteve y de N^{re} S^{ra} de
Altura -----

En tots los dias y festivitats que es sona en la Seu y altres Iglesias
del Bisbat -----

A coneguda dels Consols -----

Tracte de lo Orga -----

No puga fer sonar per altre sens llicencia dels Consols -----

Altremet lo pugan privar de la renda sino es que sia malalt y a
sos gastos -----

Beneficiat nos pot absentar de la vila -----

Ni cessar de tocar lo Orga sino es que sia malalt sent llarga la
malaltia pot fer sonar per altre a sos gastos -----

Ausentantse o deixant de tocar sens llicencia de Consols vaca lo

Benefici -----

Y los Consols poden usar del Patronatge si la ausencia no sera
per mes de un mes, y lo Beneficiat no fara sonar podan los Consols fer
sonar a gastos del Beneficiat o privarlo de alguna part de la renda -----

Jus patronat del dit Benefici es dels tres Consols y en cert cas del
Concell -----

Consols dins quatre mesos han de presentar persona habil de
sonar Organs que sia fill de Vila o no trobantse de vila present altre ----

Passats quatre mesos si los dits Consols no hauran presentat
fassa la presentacio lo Concell -----

Beneficiat sia sempre persona per sonar lo Orga -----

Benefici nos puga resignar sens llicencia dels Consols y la Persona habil -----
Altrament vaque lo Benefici y pugan los Consols resignarlo -----
Al intrus aixi nos poden donar emoluments alguns -----
Dotacio del Benefici -----
Deu lliuras sobre la Almoyna -----

Sinch lliuras sobre lo Benefici de las Animas -----
Pagadoras de quatre en quatre mesos començant lo dia de la possessio -----
Vacant lo Benefici y no fent la servitut cesse la paga de ditas 20 lliures -----
Fent los consols servir la Orga cobran las tersas -----
Pretensions de la Comunitat -----
Consols renunciem en favor de la Comunitat la administracio dels Bassins de las Animas del Purgatori y de Sant Sebastia de la Iglesia de Sant Esteve y dels set Goigs de la Verge Maria de la Capella de Altura -----
Fruits del bassí de les Animes servescan per celebracio de Missas y cantars per les Animas, ço es una Missa cada dia dos Missas los Diumenges y dilluns en cantar general cada mes en diner a cada minyo que en los cantars dira salms -----
Se fassa tocar cada vespre la campaneta de las Animas per la Vila -----
Comunitat per Bassinets en dits Bassins -----
Del Bassi de las Animas se paguen al Organista 5 lliuras y si es Prevera tres lliuras solament -----
Mes 6 lliuras als Consols per adjutori del salari del Predicador ----
Offrenes y trossos de pa del Bassi de las Animas se han de vendre al bassi dels pobres vergonyants a rao de un diner per offrena y tros -----
Consols no se poden entremetre en dits tres Bassins ni demanar comptes -----
Ni posarne altres -----
Promesa de la Comunitat de fer lo dalt dit -----
Admissio del Beneficiat a las distribucions y emoluments de la Iglesia -----

Presentació del Benefici per los Consols en favor de M^o Thomas Riba prevera -----
Convocació del Concell a so de trompeta per manament del lloch- tinent y en la casa del Concell -----
Als 11 juny 1554 -----
Comunitat assenyala que lo Beneficiat diga una Missa cada dillunms de la setmana en lo Altar Mayor o en lo de las Animas -----
Fr. Domingo Romeu del Ordre de Predicadors Bisbe de Utica ----
Dtr. Joan de Margarit bisbe de Gerona -----
Decret y confirmació -----
Col·lació del dit Benefici a favor de M^o Thomas Riba prevera -----
Poscesió del Benefici -----
Entrega dels tres Bassins a la Comunitat -----
Presentació feta per los Consols del dit Benefici -----
Altres presentació -----»

1 - FONTS DOCUMENTALS

Arxiu Històric Municipal (A. H. M.): «*Resolucions del Consell*» (Actes Municipals) nº 1 (1521 - 1563)

Grup: «*Sant Esteve*»: Llibre de l'Organ 1678

Documents interessants per a la Història d'Olot N° II

2 - BIBLIOGRAFIA

Enciclopedia Espasa.

«*Llibre d'Olot*» Dr. Joaquim Danés.

Treballs publicats per Francesc Civil i Castellvi, en «*Assemblea d'Estudis sobre el Comtat de Besalú*» 1973 i en «*Annals 1977 del Patronat d'estudis d'Olot i Comarca*».

APÈNDIX DOCUMENTAL

TRANSCRIPCIÓ DELS CONTRACTES D'ORGANS

A.M.

Consulatus y altres escriptures (Actas Municipals) N° 1 (1521 - 1563)

26 Novembre 1549

«Capitulació de concordia feta y fermada entre la Universitat de Olot de una part y mestre Balli fuster de la ciutat de Gerona, de part altra sobre la compra dels organs per la Esglesia de Sant Esteve de Olot.

Primerament es pactat he concordat entre ditas parts que lo dit mestre Balli ven a la dita Universitat de Olot y los organs que de present son a la Sagristia de Sant Esteve de Olot y aquells ha de posar a sos carrechs de tota cosa accepta pedra y guix y arena en la dita Esglesia de Sant Esteve de Olot en la capella ont a la dita Universitat apparra y el dit mestre ab contra baxas de fust y ab los apparaments y embalaments segons ab la mostra per dit mestre Balli a la Universitat donada presentada bons he sonants y afinats reconeguts y examinats E los dits orgues en dit modo y forma ven a dita Universitat pel preu de tres cents (300) ducats pagadors en la forma seguent, ço es de present trenta (30) liurás y de aci a la festa de Pascha primer venidera cent (100) ducats y de dita festa de Pascha a un any apres vinent cent liuras (100) he les restants cent (100) liuras de dita festa de Pascha a dos anys apres següents E promet de haver acabada dita hobra a la festa der Pascha primer venidora y promet fer lo caragol.»

Test.

4 Desembre 1549

«... conlegueren e determinaren que los orguens sien posats en la capella de las animas o de la porta petita...»

A. M.

Consulat y otras escriptures (Actas Municipals) n° reg. 1 (1521 a 1563)

27 Abril 1555

«Nos Vicents Puigsech parayre y Esteve Pasqual Teixidor de la vila de Olot operaris de la obra de la Esglesia o sigui capella de Beata Maria de Altura de la dita vila de Olot els -----

hon. Consuls y Consell de la dita vila de Olot de una part y Joan Dols organista de la ciutat de Gerona de part altre -----

foren entre nosaltres firmats y celebrats els pactes y convencions següents: -----

...Et primo es pactat que lo dit mestre Joan Dols sia tingut i obligat com ab la present com en bona fe promet als dits Vicens Puigsech y Esteve Pascual obrers de la

capella de la Verge Maria del Tura de la Esglesia de la present vila de Olot que fara y fabricara be y diligentment un orgue apte y sufficient bo y ben sonant ab cinc (5) registres conforme a una mostra que per lo dit mestre Dols es stada mostrada als Consols de la present vila y als dits obrers ab la talla y mostres y ab aquella gentilea y proportio que sta en dita mostra l axi mateix ha de fer una imatge de bulto de Nostra Dona de Altura lo mig del orga ab lo Jesuset al bras lo qual orga ha de tenir de amplaria sis (6) palms y la altaria conforme valc dita amplaria y fet que sia dit orga lo dit mestre Joan Dols hage y sia tingut y obligat tot a ses despeses assentar aquell en lo lloch hont stiga millor y axi mateix ha de fer dit mestre Dols les dues marxes grans y conformes al menester de dit orga ab tot son arreu y mes ha de fer a ses despeses a la qui sta al orga de Sant Steve be que no es tingut y obligat en pintar aquella sino ferla de tela tota blanca, entes ampro que en lo assentar de dit orga los dits obrers hagen de donar tot lo perret axi de pedres, cals, guix, vigues, fusta y altres coses necessaries y si es mester algun mestre de cases que los dits obrers ho hagen de pagar y que lo dit mestre Dols no hage ni sia tingut en fer sino lo que tocara a son ofici lo qual orga promert dit mestre Joan Dols ques fara y assentara de aqui a la festa de Tots Sants primer vinent ab tot a son compliment que ha destar de manera que pugue sonar y fer que sia y assentat dit orga y als Consols y a dits obrers los parra fer mirar y reconexer aquell per mestres aptes y sufficientes que ho pugen fer y que ells no hagen de pagar stan be dit orga pero si no stava conformne y no era bo y sufficient que en dit cars lo dit mestre Joan Dols sia tingut y obligat en pagar los e aço es y promet dit mestre Joan Dols ab restitucio de totes despeses y obligacio de tots son bens y ab jurament.

Item es pactat que los dits Vicens Puigsech y Pere Pascol obrei damunt dits sien tinguts y obligat com en lo present convenen y prometen donar y pagar al dit mestre Joan Dols per lo pago de dit orga noranta (90) liures moneda barcelonesa les quals prometen donar y pagar en les pagues següents ço es cinquanta (50) liuras la hora y el punt sera assentat dit orga y sera trobat bo y rebedor y les altres quaranta (40) liuras a compliment de ditas noranta (90) liuras li hagen de donar mig any comptador primer vinent comptador de dia que sera assentat y rebut y dintre altre mig any les hores apre prop següent les altres vint (20) liures a compliment de totes les dites noranta (90) liuras que son lo preu de dit orga. I aço prometen y convenen dits obrers, attendre y complir sens dilacio o excepcio alguna ab restitucio de totes despeses y ab obligacio de tots los bens de la dita obra, largament ab jurament.

Test: Joan Bassols blanquer y Raphael Martinyo caligario.

En la fundació del Benefici sota in-
vocació del Príncep Custodi, vulgarment
dit del Rega de la Iglesia Real de Olot omne
altesse d'auulo, se troba la seguent

Nos igitur attendentes, quod in his, que ad
auancementum Dei in ecclesijs tendunt, favore-
biles esse debemus, et que benigni, huiusmodi
supplicationibus inclinati, autem. Nunc Papa
cujus benivolentiam curam gerimus, et de
eius specialibus mandatis super hoc vice scilicet
exacule vobis facio circumspectioni vobis
committimus, quatenus si est ita pro vobis
bis videlicet bonum parpatum, et simplex fore-
fitum Ecclesiarum in dicta Parochia Ecclia
sub invocatione Prínceps Custodi, pro mocha-
rico, qui in eadem Parochia Ecclia quolibet heb-
domada duas missas iuxta modum
et pro tempore Constitutionum dicti Oppidi
Consulium Revolutionem per ea statuta die-
bus seu horis de die seu festis, aut sanctorum vel
sancta in executione aut aliam pro utilibus
beneficium fuerit celebrare, etque horum
celebrationis, Minaxum huiusmodi pronun-
tiare, ac per se vel alium iuxta organa videlicet
horum, Semanarum, et de diebus quibus dicta Ecclia
exonderet pulsari conuenienter pulsare tenet
sua exigenti, et inualuati.

De illis pro dicta Ecclia, et Clerici illud pro
tempore obtinentis sustentatione, ac conunde
onaxum suporacione. Real Monete huius
modi, videlicet 1000 ex 2000. Eleemose
panis Communitatis dicti Oppidi, et 500 ex uno Banco
annuacionis huiusmodi. Et reliquas, scilicet huius
modi Monete ex alio Banco, et de
Maris de salura, seu ex eis provenientibus
reuerentis percipienda pro abscit, et appropietis.

En la margenada de dicho Instituto se
hallan las Notas siguientes, que lo mas
pues se venen en la dita Institucion,
estas son del tenor siguiente
Bisbe de Gerona y D. E. del S. D. de de
Ezora, y son Visitador.
Aquellos Buitos son de qual en Bergami
en la Papiu.
Cota de Oloris, son gastos per edificar lo
Orga de S. Esteve.
Peticion de los Capvuls de Not. a la Santedad
Concecion del Cardenal Penitenciario el
Nom de la Santedad
Institucion de un Beneficio Eclesiastico
en la Iglesia de Oloris, invocacion del
S. Angel Custodi, ~~de la S. de la~~
obtenint aquell, digo de Miras
Com. los C. r. d. Ordenes
y haze un toca. lo Orga en la manera,
que tenia la Iglesia de Ezora
Not. del Beneficio
Concedido en la residencia de la dita
Iglesia
El Patronat de dit Beneficio. Se del Conde
Los Condes poden tal. Estatuto, y ordi-
nacion, per lo bon regimen de dit Be-
neficio
Not. se esperara Monaca entre la Con-
vencion de Oloris, y Comunidad de Presbiteros
sobre ditas Buitos, y Institucion de dit Be-
neficio.
Concordia entre dhas. parts, de la manera
siguiente en la margenada se dita con-
dixia, y por de dita Institucion se troban
las Notas siguientes.
Consejo, y Concilio de Not. instituido per
en Beneficio perpetuo

Ses invocacio del Angel Custodi
la gloria de St. Eusebio en lo Altar
de los Benemeros, fero hi haje fet altre
Altar
Que no puga Bona sino persona
que pua sonar los Organy
Beneficiat entremenga emboto las Ofas
se celebraria en la gloria
sonar lo Organy a gant per present
Celebre cada semana dos 2 misas
per la prosperitat de la Vila
Orga o Congudo de la Comunidad
Altre, de lo Conde, y Conde
Beneficiat haje de sonar la Orga
de St. Eusebio, y de altre misa de Misera
En tolos dias ^{ordinarios} que sona en
la seu, y otras ^{de las} de lo Conde
A Congudo de la
En este de lo Orga
No puga fet sonar, per altre, sino licencia
de lo Conde
Altrement lo pugar privar de la Penda,
sino es que se malata, y a son gastos
Beneficiat no pot alienar de la Vila
Ni eliar de tocar lo Orga, sino es que se
malata, rent ^{de} la malatia pot son
sonar per altre, a son gastos
Presentante a ^{de} tocar, sino licencia
de Conde, Vaca lo Beneficiat
2) En lo Conde, poden tocar Orga del sus Patronat
se la ausencia, no sea permit de un mes,
y lo Beneficiat no pua sonar, podan los Conde
fet sonar a gastos del Beneficiat, y o privando
de alguna part de Penda
Sus patronat del dho Beneficiat es de los tres
Conde, y en cant con del Conde

Constit d'uy qu'ame l'heor han de gosservar
Persona Abil de l'onra Organy, que se fice
volar. O no tal d'antiga de Vila presenton velle
Casals qu'ate. N'essos d'ito Constit no haouen
presentat para la presentacio lo Concal.
Beneficiat se i' gosse Persona per sonat
lo Orga.

Beneficiat na puga resignar l'onra Miceria
de lo Concal, y la Persona Abil.

Abstrament dig, se lo Benefici, y pugar
lo Concal resignato.

Minteris, assi na puga donen emolumento
algun.

Donacio del Benefici

Deu M'inas, sobre la Almoyna.

S'icha M'inas, sobre lo Benefici de los animos,
Sagadores de qu'ate en qu'ate mes, co
meniant lo Abi de la gossentio.

Vacant de Benefici, i' p'ofant la servitat,
cens, lo paga de l'ito. Lo cas

fent lo Concal servir la Orga e obrant lo
l'oras.

Pretericions de la Comunitat

Concal xanuncian en favor de la Comunitat
la Administracio de los Bani de los animos
del Purgatori, y de St Ebanas de la Iplona
de St Estave, y de los roggers de la Orga
Alpaxa de la Capella de l'itona.

Frent de los Bani de los Animos, se avocan per
celebracio de missa, y cantos, p'alos animos
eo es una missa cada dia, los m'inas los
Domingos, y Dilluns, en cantos general
cada mes, en d'inea a cada missa, que
en los Cantos, d'ico salms.

Se fane vocar cada v'opre la Campana
de los Animos per la Vila.

Comunitat posse Bani en d'it Bani.

Del Bani de las Animas, se paguen al
Ingeniero 1000.

Y si es Breveza tres Millas Solamente
Ellos seis al Conido por 1000 del Bani
del Predicador

Offrendas, y honros de ga. del Bani de las
Animas se han de vender al Bani de las
Cobres Vergonyanto a raho de un dinero y
offrenda, y 1000.

Conido nose po ser Breveza en distric
Bani, ni de man. Conges.

Ni por arne otros

Prorogacion de la Comunitat de per lo dote de
Admicio del Beneficio para districcion,
y embutment de la Iglesia

Prorogacion del Beneficio para 1000
en favor de M^o Thomas P^o de
Convocacio a 1000 a 1000 congetes. Per
Manament del obste. Linan, y en la Casa
del Concelle

Al 11 Junij 1554.

Comunitat menyaba questo Beneficio a digu
Una mina cada 1000 de la temmana
enfo Alca. Major, o en lo de las Animas
Fr. Domingo Thomas del Ordre de Pre-
dicador Bisbe de Utica.

D^o Joan de Margarit Bisbe de Gerona.

Secret y confirmacio

Collacio de 1000 Beneficio a favor de M^o Tho-
mas P^o de Breveza

Prorogacion del Beneficio

Prorogacion de los diez Bani a la Comunitat

Prorogacion feta per los Conido del dit
Beneficio

Altra Prorogacion